

รากุ (Raku)

เทคนิคการเผาแบบโบราณ

“รากุ” เป็นชื่อของการทำเครื่องปั้นดินเผาอย่างหนึ่งที่มีมานานกว่า 400 ปี ในประเทศญี่ปุ่น(ราวปีค.ศ.1672)และคำว่า“รากุ”เป็นคำในภาษาญี่ปุ่นมีความหมายเกี่ยวกับ ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน รวมถึงความพึงพอใจ

ผลิตภัณฑ์รากุ แต่เดิมเป็นภาชนะเครื่องปั้นดินเผาที่ใช้ในพิธีชา ภาชนะจะมีความหนากว่าปกติ ขึ้นรูปด้วยวิธีการง่าย ๆ ซึ่งมีทั้งการขีด การกด การบีบหรืออื่น ๆ และเผาที่อุณหภูมิต่ำ(800-1100 องศาเซลเซียส)จุดเด่นและลักษณะพิเศษเฉพาะตัวของผลิตภัณฑ์ประเภทนี้ คือ การที่จะต้องเผาและทำให้เย็นตัวอย่างรวดเร็วในระยะเวลา 2-3 ชั่วโมงการคืบออกจากเตาเผาในขณะที่ยังร้อนด้วยเหตุนี้ การทำผลิตภัณฑ์รากุจึงต้องมีการเตรียม หรือใช้ดินปั้นที่มีความทนต่อการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิอย่างรวดเร็ว (Thermal Shock)

น้ำเคลือบที่ใช้เป็นน้ำเคลือบไปดำ วัตถุประสงค์หลักในน้ำเคลือบเป็นจำพวกฟริตต่าง ๆ (Frit) ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์รากุได้มีหลากหลายออกไป เช่น งานประติมากรรมงานประดับตกแต่งอาคาร รวมไปถึงงานประเภทศิลปะเซรามิกส์ (Ceramic Art)

นักเซรามิกส์ที่สนใจงานประเภทนี้ก็พยายามค้นหาเทคนิคเพื่อเพิ่มเสน่ห์ให้กับงานอยู่เสมอเทคนิคที่นิยมใช้กัน คือ การนำผลิตภัณฑ์ที่ออกจากเตาเผาในขณะที่ร้อนและเอาใส่เข้าไปในถังที่เตรียมไว้บรรจุด้วยวัสดุติดไฟ ได้แก่ พงกใบไม้แห้ง ขี้เลื่อย กระดาษหนังสือพิมพ์ เป็นต้นแล้วปิดถังนั้น เพื่อให้เกิดการเผาไหม้แบบลดออกซิเจน (Reduce) ทำให้เกิดควันคลุ้งภายใน ทั้งไว้ตั้งแต่ 10 นาทีขึ้นไป จนไปถึงเป็นชั่วโมง แล้วนำงานนั้นออกมา ก็จะพบกับความแปลกใหม่จากผลิตภัณฑ์รากุ

เนื้อดินปั้นรากุ

เนื้อดินปั้นรากุนั้น สามารถทำจากดินอะไรก็ได้ที่ทนต่อ Thermal Shock โดยทั่วไปเนื้อดินประเภทนี้จะมี Grog อยู่ในเนื้อดินปริมาณที่สูง

ตัวอย่าง สูตรเนื้อดินปั้นรากุที่ผู้เขียนเคยใช้

1.	ดินท้องถิ่น	60 %
	Grog	30 %
	Talc	10 %
2.	ดินท้องถิ่น	70 %
	Grog	20 %
	Talc	10 %

และน้ำเคลือบที่ใช้

เผาที่อุณหภูมิ 1,080 องศาเซลเซียส

Borosilicate frit	60 %
Soda Feldspar	30 %
Quartz	10 %
Ball clay	5 %

สิ่งที่ต้องการ	ออกไซด์ที่ใช้	ปริมาณ %
ขาวราน	Tin Oxide	8
ขาวราน	Rutile	10
เขียว	Copper Oxide	3
น้ำตาล	Ferric Oxide	2
น้ำเงิน	Cobalt Oxide	0.51

บรรณานุกรม

ไพจิตร อังศิริวัฒน์. เนื้อดินเซรามิกส์. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์. 2541.

เวนิช สุวรรณโมลี. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 365201.

ภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

[http : //www.brayrakw.com/rukufiring.htm](http://www.brayrakw.com/rukufiring.htm)